Edukacja wczesnoszkolna

Nowi Tropiciele

Podręcznik klasa 1 część 3

WSiP

Autorzy cyklu *Nowi Tropiciele*:
Agnieszka Banasiak, **Elżbieta Burakowska**, **Agnieszka Burdzińska**, **Jolanta Dymarska**, **Agnieszka Kamińska**, **Rafał Kamiński**, **Marzena Kołaczyńska**, **Beata Nadarzyńska**

Autorzy publikacji *Nowi Tropiciele. Podręcznik. Klasa 1. Część 3*:
Jolanta Dymarska, **Jadwiga Hanisz**, **Marzena Kołaczyńska**, **Beata Nadarzyńska**

Współpraca: **Aldona Danielewicz-Malinowska** (strony muzyczne), **Andrzej Grabowski** (scenariusz ilustracji do zabaw ortograficznych *Bawimy się z Noni*), **Roksana Jędrzejewska-Wróbel** (*Listy od Hani i Henia),* **Agnieszka Kamińska**, **Rafał Kamiński** (współpraca autorska), **Dorota Koman** (dobór tekstów literackich), **Anna Królik** (*Tropiciele wiedzy, Warto ich znać!),* **Zofia Stanecka** (teksty do czytania przez dziecko, *Poczytanki*)

Podręcznik dopuszczony do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i wpisany do wykazu podręczników przeznaczonych do kształcenia ogólnego do edukacji wczesnoszkolnej, na podstawie opinii rzeczoznawców: **mgr Agnieszki Agaty Borkowskiej**, **dr hab. Ewy Skrzetuskiej**, **dr Ewy Zajdel**.

Etap edukacyjny: I
Typ szkoły: szkoła podstawowa
Rok dopuszczenia: 2017
Numer ewidencyjny w wykazie: **815/1/2017**

Podręcznik wpisany do wykazu podręczników MEN dopuszczonych do użytku szkolnego, uwzględniających podstawę programową kształcenia ogólnego określoną w rozporządzeniu z dnia 14 lutego 2017 r. (Dz.U. poz. 356).

– odesłanie do stron z materiałem muzycznym

M – odesłanie do matematycznej części podręcznika

– teksty do słuchania czytane przez osobę dorosłą

L – lektura

© Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne
Warszawa 2017

© *Zima Muminków*, Tove Jansson, przeł. Irena Szuch-Wyszomirska
Wydawnictwo „Nasza Księgarnia”

Wydanie III (2020)

ISBN 978-83-02-16610-5 (część 3.)
ISBN 978-83-02-16613-6 (całość)

Opracowanie merytoryczne i redakcyjne: **Bożena Drzycimska** (redaktor koordynator, redaktor merytoryczny)
Konsultacja merytoryczno-metodyczna: **Irena Zarzycka, Sylwia Wolszakiewicz**
Redakcja językowa: **Mirella Hess-Remuszko**, **Grażyna Maluchnik**
Redakcja techniczna: **Danuta Hutkowska, Małgorzata Chmielewska**
Projekt I strony okładki: **Marta Krzywicka**, **Anna Wielbut**
Projekt graficzny: **Marta Krzywicka**, **Anna Wielbut**
Opracowanie graficzne: **Marta Krzywicka, Ewa Marszał-Demianiuk**
Fotoedycja: **Pola Rożek**
Skład i łamanie: **Recontra Studio Graficzne**

Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne Spółka Akcyjna
00-807 Warszawa, Aleje Jerozolimskie 96
KRS: 0000595068
Tel.: 22 576 25 00
Infolinia: 801 220 555
www.wsip.pl
Druk i oprawa: Quad/Graphics Europe Sp. z o.o. / Drukarnia VILPOL Sp. z o.o.

Publikacja, którą nabyłeś, jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, abyś przestrzegał praw, jakie im przysługują. Jej zawartość możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym. Ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A kopiując jej część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

Szanujmy cudzą własność i prawo.
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

Wanda Chotomska

Sylwester z babcią i dziadkiem

Kto mnie przebierze za kowboja,
a moją siostrę za piratkę?
Nie mama z tatą, ich tu nie ma,
ale jest babcia razem z dziadkiem.

Kto nas nauczy tańczyć tango
i rock and rolla* na dokładkę?
Nie telewizor, nie komputer,
tylko rzecz jasna – babcia z dziadkiem.

Kto Nowy Rok przywita godnie,
w szampan zmieniając oranżadę?
Kto? No wiadomo – oczywiście
zrobią to babcia oraz dziadek.

A kto po balu zaśnie pierwszy?
I kto rozwiąże tę zagadkę?
Czy to dzieciaki będą pierwsze,
czy może babcia razem z dziadkiem?

* rock and roll – (czytaj: rokendrol) rodzaj tańca.

1. Powiedz, do jakiego wydarzenia przygotowują się dzieci.
2. W czym babcia z dziadkiem pomagają dzieciom?
3. Powiedz, w jaki sposób spędzasz sylwestrowy wieczór.

z Z
z Z

zegar
ze gar
z e g a r

Zenek

To pokój Zenka. Zenek ma .
Tu , a tu zamek. A tam? Zając!
Za oknem ładna pogoda.

Jest ranek. Zając z plakatu spogląda na pokój Zenka.
Zegar wskazuje za dwie ósmą.
– Wstawaj, Zenku – mówi mama. – Jest Nowy Rok.
Zenek wita się ze swoją zebrą.
– Zaraz zbuduję nowy zamek! – mówi.
Dobrej zabawy, Zenku!

1. Opowiedz, co widzisz na ilustracji.
2. Wyszukaj na ilustracji przedmioty, w których nazwach słyszysz głoskę **z**.
3. Odczytaj te wyrazy z literą **z**, które potrafisz.

za zamek zamyka zając pokazuje

4 Jakie znasz imiona, które rozpoczynają się głoską **z**?

5 Co zamierzał zrobić Zenek w Nowy Rok?

6 Opowiedz o swoich noworocznych planach i marzeniach.

ulica Ciekawych Wyrazów

karnawał – okres zimowych balów, maskarad, pochodów i zabaw

1. Powiedz, jakie narzędzia i materiały były potrzebne do wykonania strojów pokazanych na ilustracjach.
2. Powiedz, z jakiej okazji przebrały się dzieci.
3. Kiedy w twojej szkole odbędzie się bal karnawałowy? W jakim stroju pójdziesz na ten bal?

M s. 71 ♫ s. 60

Tropiciele wiedzy

Zegary dawniej

Dawno, dawno temu ludzie nie znali zegarów. Obserwowali wędrówkę Słońca po niebie i na tej podstawie wiedzieli, że jest wcześnie lub późno. Trudno było się wtedy dokładnie umówić na spotkanie. Dlatego ludzie wymyślali coraz to doskonalsze sposoby odmierzania czasu.

Początkowo był to zegar słoneczny. Najprostszy zbudowany był z patyka włożonego w ziemię. Gdy świeciło słońce, patyk rzucał na ziemię cień, który powoli się przesuwał i ukazywał upływ czasu. Niestety, w pochmurny dzień nie można było obserwować cienia. Dziś, w wielu miejscach świata, można podziwiać piękne kamienne i metalowe zegary słoneczne.

Dokładniej niż zegar słoneczny odmierzała czas klepsydra. Urządzenie to składało się z dwóch przezroczystych baniek połączonych ze sobą małym otworem. W środku była zamknięta dokładnie odmierzona porcja wody albo piasku. Przelewająca się woda lub przesypujący się piasek odmierzały upływający czas.

1. Opowiedz o różnych zegarach, które udało ci się zobaczyć. Jak one wyglądały?
2. Dowiedz się, czy w twojej miejscowości jest zegar słoneczny.

r R

r R

robot

ro bot

r o b o t

Radek

To pokój Radka. Radek ma tu rolki i rakietki. Teraz pracuje. Robi z tatą robota.

Rybki spoglądają na Radka ze swojego akwarium.
– Co ten Radek wyprawia? – pyta rybka.
– Robi z tatą robota – odpowiada druga.
– Teraz dokręcają mu ramiona. Nie martw się. Jak go zrobią, dostaniemy karmę. A Radek z tatą pójdą na rolki. Z robotem!

1. Wyszukaj na ilustracji przedmioty, w których nazwach słyszysz głoskę **r**.
2. Wskaż w tekście wyrazy z literą **r**. Policz, ile ich jest.
3. Jakie znasz inne wyrazy, które rozpoczynają się literą **r**?

rok rak rolki ryby rogal

4 Opowiedz, jak Radek i jego tata robią robota.

5 Powiedz, czego jeszcze mogą użyć tata z Radkiem do zrobienia robota.

6 Zaproponuj rzeczy, z których w klasie zrobicie robota.

Bal karnawałowy

1. Przyjrzyj się ilustracji i powiedz, za kogo przebrały się dzieci. Który strój podoba ci się najbardziej?
2. Powiedz, czym udekorowano salę na bal. Jak sądzisz, czym jeszcze można ją ozdobić?
3. Odszukaj na dużej ilustracji rysunki przedstawione w zielonych ramkach na stronie 11.

różowa różdżka

czarny kapelusz

żółta czapka

czarny płaszcz

szara myszka

Weronika Kostecka

Posłuchanki

Zabawa zimą

Spójrz za okno – śnieg już pada!
Przykrył domy i uliczki.
Chodźmy szybko na plac zabaw!
Gdzie są twoje rękawiczki?

Porzucamy się śnieżkami
i bałwana ulepimy.
Popatrz, dzieci z saneczkami!
Może do nich dołączymy?

Bardzo fajny ten pagórek!
Trzeba się z sankami wdrapać,
tylko mocno trzymaj sznurek…
Oj, zjechały, ale gapa!

Zobacz, tam jest lodowisko.
Dam ci łyżwy – dalej, śmiało!
Och, uważaj! Ale ślisko…
Uff, niewiele brakowało.

A śnieg ciągle sypie, prószy.
Niknie pod nim chodnik, trawa…
Chociaż mróz nas szczypie w uszy –
zimą świetna jest zabawa!

1. Jak bohaterowie wiersza spędzają czas na powietrzu?
2. O czym należy pamiętać podczas zabaw zimowych?
3. Opowiedz o swoich ulubionych zabawach na śniegu.
4. Naucz się na pamięć wybranej zwrotki wiersza.

Gimnastyka
oka i języka

1 Przeczytaj sylaby wydobywające się z wnętrza trąbki najpierw głosem normalnym, a później głośno.

tra tre try tru tro

dra dro dre dru dry

2 Czytaj sylaby na zmianę z koleżanką lub kolegą: jedną sylabę ty, drugą – ona lub on. Wymawiaj sylaby bardzo wyraźnie.

dra	tra	dre	tre
tru	dru	tro	dro
dre	tre	dry	try

Zimowa zabawa

Lubimy . Lepimy .
Zaraz damy mu i .

Jazda na sankach i nartach to wspaniała zimowa zabawa. I bitwa na .
Ale uwaga: nigdy nie celuj w głowę!

1. Opowiedz, co dzieje się na zdjęciach.
2. Powiedz, jakie znasz jeszcze inne zabawy na śniegu. Które z nich najbardziej lubisz?
3. O czym należy pamiętać, aby zimowe zabawy były bezpieczne?
4. Dowiedz się, jak nazywają się sporty, które uprawia się zimą na śniegu lub lodzie.
5. Jaki jest twój ulubiony sport zimowy?

f F

foka
fo ka
f o k a

Franek

To Franek. A tam foki.
Franek i mama oglądają harce fok.
O, tata Franka karmi foki rybami!

Foki lubią ryby.
– Ale super! Tata, który pracuje w fokarium, to skarb! – mówi Felek, kuzyn Franka.
– Gdy dorosnę, zostanę opiekunem fok jak tata – odpowiada Franek.
– A ja będę miał fabrykę zabawek dla fok – dodaje Felek.
– Fajny pomysł! – woła Franek.

1. Opowiedz, co przedstawia ilustracja.
2. Wskaż w tekście wyrazy z literą **f**. Policz, ile ich jest.
3. Rozejrzyj się wokół siebie i wskaż przedmioty, w których nazwach występuje głoska **f**.

foki fala fajny fabryka delfin

4 Gdzie pracuje i co robi tata Franka?

5 Kim w przyszłości chce być Franek, a kim – Felek?

6 Kim ty zostaniesz, gdy dorośniesz?

Ciekawe ferie

1. Opowiedz, co przedstawiają ilustracje.
2. Który z pomysłów spędzania wolnego czasu najbardziej ci się podoba?
3. Powiedz, w jaki sposób planujesz spędzić ferie zimowe.

Gdy nadejdą chłody, zadbamy o ptaki. Zbudujemy im karmniki. Damy ptakom i .

Pestki dyni wsypiemy do karmnika, a z ziaren i smalcu ulepimy kule. Ola umocuje na gałęzi kawałek słoniny. Sikory lubią słoninę. To dla nich smakołyk.

1. Opowiedz, co obserwują osoby na ilustracji.
2. Jak sądzisz, dlaczego zima jest dla ptaków najtrudniejszym okresem w roku?
3. Jak nazywają się ptaki, które dokarmiamy zimą?

w W
w W

worek
wo rek
w o r e k

Wojtek

Mama pokazuje Wojtkowi i Oli,
co znalazła w worku.
– Co to takiego? – pyta Wojtek.
– To moje wrotki – mówi mama.

– Zabawne te wrotki! – woła Wojtek.
– Wyglądają na stare – dodaje Ola.
– Dostałam je, gdy byłam w twoim wieku, Wojtku – mówi mama.
– Jak się je zakłada? Na bose stopy? – pyta Ola.
– O, tak – pokazuje mama, dowiązując wrotki do butów.
– Mama na takich starych wrotkach! Ale zabawa! – wołają Wojtek i Ola.

1. Opowiedz, co przedstawia ilustracja.
2. Wyszukaj na ilustracji przedmioty, w których nazwach występuje **w**.
3. Odczytaj w tekście te wyrazy z literą **w**, które potrafisz.
4. Zorganizujcie w klasie konkurs pięknego czytania.

waga waza woła wrotki mówi

5 Co to jest skarb? Jak przechowujemy skarby?

6 Opowiedz o rodzinnych skarbach przechowywanych w twoim domu. Dla kogo są one cenne?

7 Powiedz, dlaczego stare wrotki są skarbem mamy.

Ciasto po prababci

Cześć!

Tu Hania. Jutro w szkole jest wystawa pamiątek rodzinnych. I dziś wszyscy się chwalili, co przyniosą. Blanka – srebrne łyżeczki, Nina – broszkę w kształcie tulipana, Henio – mundur po pradziadku. Z medalami. Tylko ja nie miałam się czym pochwalić. Bo moja pamiątka jest strasznie beznadziejna. Jedna mała kartka. Cała żółta i w plamy. Takie tłuste. Wyobrażacie sobie? Powiedziałam mamie, że takiej marnej pamiątki to ja się wstydzę i jej nie wezmę. I zapytałam, czy nie mogłybyśmy kupić sobie jakiejś ładniejszej. Kiedyś byłyśmy w sklepie, co się nazywał „Antyki", i tam było mnóstwo ślicznych starych rzeczy. I pan, który je sprzedawał, mówił, że one są pamiątkowe. Ale mama się nie zgodziła. Powiedziała, że w tych pamiątkach ze sklepu nie ma pamięci o naszej rodzinie. „A na tej brudnej kartce jest?", zapytałam. A mama powiedziała, że właśnie tak. Dlatego, że tam jest całe mnóstwo wspomnień o naszej rodzinie. I jeszcze więcej miłości.

No to się już zupełnie zdziwiłam, jak się może to wszystko tam zmieścić. A mama powiedziała, że na tym właśnie polega tajemnica rodzinnych pamiątek. Dla kogoś obcego ta kartka jest tylko bezwartościowym kawałkiem papieru, a dla niej to bezcenny przepis na ciasto, który zapisała na tej kartce jej prababcia Róża. I że to ciasto od stu lat jest w naszej rodzinie, bo prababcia mamy nauczyła swoją córkę, czyli moją prababcię, jak je piec, a potem ona swoją córkę, czyli moją babcię, a ona znowu swoją córkę, czyli moją mamę. I teraz chce nauczyć mnie, jak się je piecze, żebym jutro zaniosła to rodzinne ciasto do szkoły.

I teraz idę piec ciasto, zupełnie jak moja prababcia, kiedy była mała. Trzymajcie kciuki!

Wasza Hania

PS

Ciasto wszystkim smakowało! A pani powiedziała, że dzięki mojej pamiątce możemy naprawdę poczuć smak przeszłości!

M s. 74, 75

Karczma

SEPULKI
POLICJA

To fotografie z dawnych lat.
To kartka z albumu.
Ojej! Tak wyglądały lekcje?

Stoliki miały pochylone blaty. Były w nich otworki na słoiki z atramentem, bo wtedy pisano piórem. Pióro składało się z obsadki i stalówki. Pisanie piórem było trudne.

1. Powiedz, co przedstawiają zdjęcia. Czym się różnią od zdjęć, które robimy dzisiaj?
2. Przeczytaj ten tekst, który potrafisz.
3. Powiedz, jak kiedyś ubierali się uczniowie do szkoły, a jak ubierają się dzisiaj.

Gimnastyka
oka i języka

1 Odczytaj nazwy przedmiotów, dzięki którym możemy utrwalać wspomnienia.

al● ● dyk● fon lap● ●

apa● ●dełko kompu●

foto● fia magne● fon

●miątki pły●

2 Przeczytaj sylaby zapisane w trójkątach. Utwórz z tych sylab wyrazy i wypowiedz je głośno.

lek
ki

pa
da
ło

po
go
da

bał
wan

wy
pa
dło

Przed wielu laty żył sobie cesarz, który bardzo lubił nowe, wspaniałe szaty…

1. Przypomnij sobie przeczytaną przez nauczyciela baśń „Nowe szaty cesarza". Opowiedz jej zakończenie.
2. Wymyśl, jak inaczej mogłaby się zakończyć ta historia.

Bawimy się z Noni

A ja nie mam…

Cześć!

Tu Henio. Ale byłem zły! Mówię Wam. Na mamę. I na tatę też. Chociaż właściwie to wszystko przez Dominika. Wczoraj już w szatni zaczął się chwalić, że dostał najnowszą wersję takiej superowej gry na konsolę. Od wujka. I tak stał i się chwalił. I jeszcze, że ma plazmowy telewizor do tej konsoli. I wszyscy mu zazdrościli. I Marcin, i Tomek, i Wiktor. I ja też. Bo ja nie mam gry ani konsoli. Nie mam nawet wujka, który by mi kupił taką superową grę. Więc powiedziałem, żeby się wypchał (Dominik, nie wujek) i że na pewno ta jego gra się zaraz popsuje. I cały dzień w ogóle się do Dominika nie odzywałem, żeby sobie nie myślał, że jest jakiś lepszy czy coś.

Ale kiedy przyszedłem do domu i zobaczyłem nasz telewizor, to zrobiło mi się strasznie smutno. Bo to jest zupełnie zwykły telewizor, najzwyczajniejszy. Wcale nie płaski, tylko jak klocek. I mały jakiś. Więc nawet gdybym miał konsolę i grę, to co z tego, skoro z takim telewizorem to i tak do niczego. A potem sobie przypomniałem, że przecież nie mam żadnej konsoli i że to wszystko bez sensu. A kiedy przyszła mama i zapytała, czemu tak siedzę i się patrzę w wyłączony telewizor, to się popłakałem, że ja też chcę, żeby nasz telewizor wisiał na ścianie jak obraz. Tak jak u Dominika. I że chcę konsolę, i grę też chcę, jak Dominik. I że to strasznie niesprawiedliwe, że on ma, a ja nie. Mama patrzyła na mnie przez chwilę, a potem zawołała tatę. I oboje stali i patrzyli. A potem tata kucnął i powiedział: „Synku, nas po prostu nie stać na taki drogi sprzęt”. A mama zapytała: „Myślisz, że jesteś gorszy, bo czegoś nie masz?”. No to powiedziałem, że tak.

I byłem bardzo nieszczęśliwy aż do kolacji. Ale potem już mi się odechciało, bo graliśmy z rodzicami w państwa i miasta i się śmialiśmy, i… i teraz to ja już sam nie wiem, czy jestem gorszy. A Wy, jak myślicie?

Wasz Henio bez konsoli

M s. 76, 77

Jak **wynalazcy** zmienili świat

1. Przyjrzyj się ilustracjom i powiedz, co przedstawiają.
2. Opowiedz, jak kolejne wynalazki ułatwiały ludziom pranie, przemieszczanie się i oświetlanie mieszkań.

M s. 76, 77 ♫ s. 61

3 Wymień inne przedmioty, które ułatwiają nam codzienne życie.

Śrubki do zupki

Ochrona praw autorskich

Zapis dostępny w wydaniu drukowanym

Ochrona praw autorskich

Zapis dostępny w wydaniu drukowanym

1. Powiedz, o jakie zakupy babcia poprosiła dziadka.
2. Wymień rzeczy, które znalazły się na liście zakupów dziadka.
3. W jaki sposób wnuczęta zadbały o śniadanie dla swoich dziadków?
4. Jak wnuki mogą wprowadzić babcię i dziadka w dobry nastrój?

ń

ń

koń

koń

k o ń

Mańka

To kareta i koń Mańki. Koń jej małego brata to koń na biegunach.

A drugi brat Mańki ma bańki mydlane. Niektóre są naprawdę ogromne, a inne maleńkie. Brat Mańki dmucha i dmucha bez końca, a bańki lecą i lecą pod sufit.

1. Wyszukaj na ilustracji przedmioty, które w nazwach mają **ń**.
2. Wskaż w tekście wyrazy z literą **ń**. Policz, ile ich jest.
3. Powiedz, czym bawi się Mańka. Co robi jej brat?

konie
ko nie
k o ni e

Franio

ni Ni
ni Ni

Henio i Franio mają konia na biegunach.
Raz ma go Henio, a innym razem Franio.

To koń prababci Henia i Frania.
Gdy prababcia była mała, bujała się na nim.
Teraz buja się Henio. Franio lubi tego
konia, ale wolałby słonia na biegunach!

4 Wskaż w tekście wyrazy z literami **ni**. Policz, ile jest takich połączeń.

5 Która zabawka „pamięta" dzieciństwo prababci?

6 Powiedz, czy wśród twoich zabawek są takie, które należały do rodziców lub dziadków. Jeżeli tak, opowiedz o nich.

Król Abecediusz uwielbia poranne przejażdżki na grzbiecie słonia Stefana…

słoń

koń

kamień

słońce

Bawimy się z Noni

1. Powiedz, co widzisz na małych obrazkach z podpisami.
2. Przyjrzyj się dużej ilustracji. Opowiedz, co się na niej dzieje.
3. Wymyśl historyjkę, do której mogłaby pasować ta ilustracja.

Lubię wynalazki! Zrobię kawiak dla mamy, taki, który robi i podaje kawę. A dla taty będą butobiegi. Te buty zaraz po pracy biegną do domu!

W kuchni ustawię na stole samoobierak do ziemniaków. Praniozbierak jest znakomity! Sam zbiera suche pranie. A w moim pokoju ustawię bałaganoznik! I zniknie cały bałagan!

1. Kto to jest wynalazca?
2. Wymień rzeczy, które postanowił zrobić mały wynalazca. Powiedz, komu i w czym mają one pomagać.
3. A o jakim wynalazku ty myślisz? Narysuj go.

Leonardo da Vinci*
Wielki wynalazca

Wynalazca wymyśla całkiem nowe rzeczy, by innym żyło się łatwiej. Wiele osób uważa, że jednym z najbardziej utalentowanych ludzi, którzy kiedykolwiek żyli na świecie, był Włoch, Leonardo da Vinci.

Leonardo pracował w czasach, gdy nikt nie słyszał jeszcze ani o samolotach, ani o samochodach, ale to właśnie on zaprojektował pierwsze maszyny latające, czołgi i łodzie podwodne. Nikt nie umiał jeszcze wtedy zbudować takich pojazdów, ale da Vinci wcale się tym nie zrażał.

Leonardo stworzył także obraz znany na całym świecie – „Monę Lisę".

* Leonardo da Vinci – czytaj: leonardo da winczi.

Ach, jak boli mnie noga.
I tak mi niewygodnie!

Od dawna nic nie robię
i z nikim nie rozmawiam.
Jak tu nudno!

To moi goście!
Wpadli z wizytą.
Jak miło!

1. Opowiedz, co przedstawiają ilustracje.
2. Powiedz, co sprawiło, że cierpienie i smutek chłopca zmieniły się w uśmiech i radość.
3. Zastanów się, jak inaczej można sprawić przyjemność choremu koledze lub chorej koleżance.

Tropiciele wiedzy

Order Uśmiechu

Czy wiesz, że dzieci mogą przyznawać ordery dorosłym? Pomysł Orderu Uśmiechu powstał w czasach, kiedy twoi dziadkowie mieli tyle lat, ile ty masz teraz.

Dzieci wyróżniają w ten sposób dorosłych za okazywane im serce, przyjaźń, dobroć i cierpliwość.

Podczas uroczystości odznaczenia kandydat jest pasowany czerwoną różą, a potem musi wypić sok z cytryny i pięknie się uśmiechnąć.

Wśród osób odznaczonych Orderem Uśmiechu są ludzie dobrzy i mądrzy, tacy, którzy mogą być wzorem postępowania dla innych. To na przykład: dziecięcy lekarze, pisarze, piosenkarze, znani sportowcy i wiele, wiele innych osób.

1. Powiedz, jakie cechy, według ciebie, powinien mieć kandydat do nagrody Orderu Uśmiechu.
2. Może masz pomysł, kto zasługuje na Order Uśmiechu?
3. Dowiedz się z różnych źródeł, kto i za jakie zasługi otrzymał to wyróżnienie.

s S

słoń

słoń

s ł o ń

Stefan

Stefan narysował słonia. To ładny słoń.
Niestety, jest tylko narysowany.
A to nie to samo co ogromny słoń z zoo.

– Mamo! – prosi Stefan. – Chciałbym słonia z zoo…
– Nie mamy miejsca na wielkiego słonia – mówi mama. – Ale mam pomysł. Narysuj słonia i wsuń rysunek do pudełka pragnień. Pewnego dnia twoje pragnienia się spełnią!

1. Opowiedz, co przedstawia ilustracja.
2. Wyszukaj na ilustracji przedmioty, w których nazwach słyszysz głoskę **s**.
3. Wskaż w tekście wyrazy z literą **s**. Wymień inne słowa, w których słyszysz głoskę **s** na początku, w środku i na końcu.

sam samolot sowa smok rysunek

4 Powiedz, jakie było pragnienie Stefana. Jaki pomysł miała jego mama?

5 Narysuj na kartce z bloku to, czego pragniesz. Swój rysunek wrzuć do pudełka pragnień, które możecie przygotować w klasie.

Bank dobrych uczynków

Cześć!

Tu Hania. Dziś w szkole rozmawialiśmy o dobrych uczynkach. I że wszystko, co robimy, do nas wraca. Więc jeśli robimy dobre uczynki, to z powrotem też dostajemy dobre. No a jak robimy coś złego, to to zło do nas wraca. „To jak zabawa w sklep!”, zawołałam. A Henio zapytał, czy to znaczy, że można sobie te dobre uczynki odłożyć jak pieniądze w banku, ale wtedy akurat zadzwonił dzwonek i pani nie odpowiedziała. Ale i tak postanowiliśmy z Heniem zacząć zbierać dobre uczynki.

I gdy tylko wyszliśmy z klasy, zaczęliśmy się do wszystkich uśmiechać. Potem zbieraliśmy papierki na korytarzu i powiedzieliśmy „do widzenia” pani woźnej. Za pierwszym razem nie usłyszała, dopiero za drugim, jak krzyknęliśmy, a ona tak śmiesznie podskoczyła. Potem w sklepie na osiedlu podawaliśmy ludziom koszyki i otwieraliśmy drzwi, aż nas jeden pan zapytał, czy jesteśmy zuchami i zbieramy na wyjazd. I zanim zdążyliśmy odpowiedzieć, że nie, dał nam dwa złote. No to się ucieszyliśmy bardzo, że pani miała rację i że dobre uczynki tak od razu działają. Lepiej niż bank! I poszliśmy kupić sobie lizaki za te dwa złote.

Wracaliśmy do domu i byliśmy bardzo dumni. Z siebie i z naszych dobrych uczynków. I wtedy zobaczyliśmy małą dziewczynkę. Stała na chodniku i ryczała. Była sama i wyglądała, jakby się zgubiła. I jak na złość żadnych dorosłych dookoła. Tylko my. Ale my już przecież odrobiliśmy wszystkie dobre uczynki na dziś. „Na pewno zaraz ktoś ją znajdzie”, powiedział Henio. „Ale teraz my ją znaleźliśmy”, powiedziałam. Zupełnie nie wiem dlaczego, bo wcale nie chciało mi się zajmować jakąś małą, zasmarkaną dziewczynką. Było zimno, byłam głodna i chciałam zjeść swoją nagrodę za dobre

uczynki. W domu po obiedzie. Kiedy dziewczynka nas zobaczyła, to zaczęła jeszcze głośniej płakać. Okazało się, że zgubiła mamę. No to stanęliśmy z nią. Henio poklepał ją po głowie, a dziewczynka złapała mnie za rękę. I tak staliśmy i staliśmy, a dziewczynka ściskała moją rękę. I ciągle płakała, ale wiedziałam, że ona się trochę mniej boi, gdy tak z nią stoimy na ulicy. I kiedy myśleliśmy, że już tak będziemy stali do nocy, to nagle przybiegła jej mama. Też zapłakana. I wycałowała dziewczynkę, a potem nas. Mnie też zachciało się płakać, nie wiem dlaczego.

A jak wróciłam do domu, to się okazało, że przez to wszystko zgubiłam lizak, moją nagrodę za dobre uczynki. Ale wcale nie było mi smutno. Ciekawe dlaczego?

Wasza Hania

Gimnastyka oka i języka

1 Odczytaj sylaby. Zaśpiewaj je na melodię piosenki „Panie Janie".

na ni ne no
na ni ne no
nu na ne
nu na ne
ny nu na ne no ni
ny nu na ne no ni
ni na ne
ni na ne

2 Czytaj sylaby coraz szybciej.

sa se so su so se sa
wa we wo wu we wa
ra re ro ru ro re ra

Jan Brzechwa

Posłuchanki

Leń

Na tapczanie siedzi leń,
Nic nie robi cały dzień.

– O, wypraszam to sobie!
Jak to? Ja nic nie robię?
A kto siedzi na tapczanie?
A kto zjadł pierwsze śniadanie?
A kto dzisiaj pluł i łapał?
A kto się w głowę podrapał?
A kto dziś zgubił kalosze?
O – o! Proszę!

Na tapczanie siedzi leń,
Nic nie robi cały dzień.

– Przepraszam! A tranu nie piłem?
A uszu dzisiaj nie myłem?
A nie urwałem guzika?
A nie pokazałem języka?
A nie chodziłem się strzyc?
To wszystko nazywa się nic?

Na tapczanie siedzi leń,
Nic nie robi cały dzień.

Nie poszedł do szkoły, bo mu się nie chciało,
Nie odrobił lekcji, bo czasu miał za mało,
Nie zasznurował trzewików, bo nie miał ochoty,
Nie powiedział „dzień dobry”, bo z tym za dużo roboty,
Nie napoił Azorka, bo za daleko jest woda,
Nie nakarmił kanarka, bo czasu mu było szkoda;
Miał zjeść kolację – tylko ustami mlasnął,
Miał położyć się spać – nie zdążył – zasnął.
Śniło mu się, że nad czymś ogromnie się trudził;
Tak się zmęczył tym snem, że się obudził.

1. Wymień czynności, podczas których „napracował się” leń.
2. Powiedz, czego leń nie zrobił i dlaczego.
3. Czy zdarza ci się leniuchować? Powiedz, co wtedy robisz.

Rondelkolandia

Jak ozdobić szklanki z napojami

Przygotuj:

kilka szklanek,

soki lub napoje,

goździki,

pomarańczę,

marchewkę,

kiwi,

jabłko,

pietruszkę,

obierak do warzyw,

plastikowy nóż.

1. Wymień produkty, które mogą być potrzebne do ozdobienia szklanki z napojem.
2. Powiedz, w jaki sposób można przyozdobić szklankę.
3. Zaproponuj inny sposób ozdabiania naczynia lub całego deseru.

Ustawimy na stole.
Ozdobiłam je razem z bratem.
Tata upiekł sernik. Jest wspaniały!

Mama naleje sok. Za chwilę go wypijemy i zjemy po kawałku ciasta. Jakie miłe popołudnie!

1. Powiedz, co przedstawia ilustracja.
2. Opowiedz, co zrobili domownicy, aby popołudnie w ich domu upłynęło w miłej atmosferze.
3. Podaj swój pomysł na miłe popołudnie w twoim domu.
4. Naucz się pięknie czytać wybrany fragment tekstu.

Ochrona
praw autorskich
Zapis dostępny
w wydaniu drukowanym

Tove Jansson, przeł. Irena Szuch-Wyszomirska

Posłuchanki

Zima Muminków

(fragment)

Ochrona
praw autorskich
Zapis dostępny
w wydaniu drukowanym

Ochrona praw autorskich

Zapis dostępny w wydaniu drukowanym

1. Powiedz, czego szukała wiewiórka nad brzegiem morza, a co znalazła.
2. Opowiedz o spotkaniu wiewiórki i Małej Mi przed grotą.
3. Powiedz, jak zareagowała Mi, gdy pierwszy raz w życiu zobaczyła śnieg.
4. Zaproponuj zabawę na śniegu, w którą mogłaby bawić się również Mała Mi z siostrą.

Ewa Stadtmüller

Posłuchanki

ABC pingwina

Mały Mrozek w szkole
naukę zaczyna,
poznając z mozołem
ABC pingwina.

A – jak łowić rybki
w lodowatej wodzie.
B – jak elegancko
wyglądać na co dzień.

C – jak na krze pływać,
robiąc dzielną minę.
Ucz się pilnie, Mrozku,
bądź mądrym pingwinem!

1. Czego uczył się w szkole pingwinek Mrozek?
2. Dlaczego pingwinek Mrozek nie mógłby się uczyć w twojej szkole?
3. Na podstawie ilustracji powiedz, jak wygląda pingwin.
4. Czego najbardziej lubisz uczyć się w szkole?

M s. 74, 75

Tropiciele wiedzy

Pingwiny

Czy wiesz, że pingwiny to ptaki? Żyją na Antarktydzie – w bardzo niskich temperaturach w krainie lodu i śniegu – a większość czasu spędzają w bardzo zimnych wodach oceanu. Nie latają, ale za to doskonale pływają. W wodzie wyglądają, jakby fruwały w powietrzu! Pod wodą potrafią przebywać nawet osiemnaście minut.

Na lądzie poruszają się bardzo niezgrabnie – chodzą wolno, kołysząc się na boki. Ponieważ wędrówka po lodzie sprawia im dużą trudność, często po prostu ślizgają się na brzuchu.

Pingwiny wykluwają się z jaj. Gdy samica zniesie jajo, oddaje je pod opiekę samcowi i wyrusza na dwumiesięczne poszukiwanie jedzenia. Tata kładzie jajo na łapach i ogrzewa swoim ciałem przez dziewięć tygodni. Przez cały ten czas nic nie je. Od chwili wyklucia się pisklęcia mama przynosi małemu pingwinowi pożywienie i chroni je od zimna swoim ciałem.

1. Opowiedz, w jaki sposób mama pingwin i tata pingwin opiekują się jajem, a potem pisklęciem.
2. Sprawdź na globusie, gdzie leży Antarktyda.
3. Dowiedz się, jakie zwierzęta żyją wśród śniegów i lodów obu biegunów Ziemi.

Na dalekiej północy

Na dalekiej północy jest naprawdę lodowato.

polarny ma wyjątkowo grube futro. Gdy pływa i nurkuje, jego skóra pozostaje sucha.

Renifer nie boi się zimna, bo gęste futro chroni go od mrozu.
Foka wspaniale pływa. Jest zwinna i zdolna do rozmaitych akrobacji.
Mors ma długie i ostre kły. Zjada ryby, a nawet młode foki.

1. Powiedz, co przedstawiają zdjęcia.
2. Opowiedz, jak wygląda kraina na dalekiej północy.
3. Co ułatwia zwierzętom życie w krainie wiecznego lodu?

Gimnastyka oka i języka

1 Przeczytaj wyrazy napisane wśród śniegowych gwiazdek. Czytaj je wielokrotnie, za każdym razem w innej kolejności. Powtarzaj ćwiczenie przez kilka kolejnych dni.

słoń irys foka waza konie

rama zegar gołąb bąk

lalka łata ptak noc kęs

herbata cyrk chmura

ekran pamiątka dąb jajka

usta ósma dom okno

ara mapa tort

To sklep z . Paweł kupuje tu bajki, Ada – ulubione opowiadania i albumy, a Ida – komiksy. W specjalnym miejscu Paweł ogląda wybrane bajki.

Ida znalazła wspaniały komiks o dinozaurach. Ada ogląda album o psach. Paweł, Ida i Ada uwielbiają to miejsce!

1. Opowiedz, co przedstawia ilustracja.
2. Powiedz, co robią Paweł, Ida i Ada w księgarni.
3. Opowiedz o swoich ulubionych książkach.

Abecadło muzyczne
Ćwierćnuta i ósemka

To ja – **ćwierćnuta**!
Mam zamalowane kółeczko.
Mam długą i prostą laseczkę.

Mam swój klocek rytmiczny.
Nazywają mnie również „ta”.

ta

To ja – **ósemka**!
Mam zamalowane kółeczko.
Mam długą i prostą laseczkę
oraz chorągiewkę.

Mam swój klocek rytmiczny.
Nazywają mnie również „ti”.

ti

1. Jak wygląda ćwierćnuta, a jak – ósemka?
2. Powiedz, jakim klockiem rytmicznym można zastąpić ćwierćnutę, a jakim – ósemkę.
3. Co trwa dłużej: ósemka czy ćwierćnuta?

Abecadło muzyczne

Takt na dwa

Ćwierćnuta „ta” trwa tyle, ile trwają dwie ósemki „ti”.

Na pięciolinii nuty mieszkają w pokojach, które nazywamy **taktami**. Poznaj **takt na dwa**.

1. Powiedz, ile ósemek mieści się w jednej ćwierćnucie.
2. Przyjrzyj się budowie taktu na dwa. Policz i powiedz, ile ćwierćnut znajduje się w tym takcie, a ile – ósemek.

Abecadło instrumentów

Instrumenty strunowe

skrzypce

gitara

1. Jakie widzisz różnice i podobieństwa w budowie skrzypiec i gitary?
2. Znajdź w swoim otoczeniu przedmioty przypominające kształtem te instrumenty.
3. W jaki sposób wydobywa się dźwięki z gitary, a w jaki – ze skrzypiec?

Sylwester

Ksawery zaprosił smoki do siebie na sylwestra.
– W tym roku na pewno nie zasnę – oznajmił. – Bawimy się do rana!
– To co robimy? – spytał Cyryl. – Dopiero ósma.
– Zagrajmy w loteryjkę – zaproponowała Lotka.
Zagrali. A potem w wojnę i w makao.
Gdy zegar wybił dwunastą, do pokoju wlecieli mama i tata.
– Witajcie w nowym roku! – zawołali.
– Mhm – wymamrotał Ksawery.
Spał.
– Mamy nowy rok, a nic się nie zmieniło – pokiwał głową tata i wysunął się cicho z pokoju.

Narty

Jacenty dostał nowe narty.
– Będę trenował – oznajmił. – Wygram zawody i dostanę puchar.
Po południu smoki stawiły się na górce w parku.
– No to zjazd! – zachęcał Jacentego Cyryl.
– Teraz? – spytał Jacenty. – Lepiej innym razem.
– Niedługo zawody – denerwował się Cyryl.
– Sam spróbuj – odciął się Jacenty. – Ja wolę lepienie bałwana.
Po dwóch tygodniach odbyły się zawody. Wygrał je… Cyryl na nartach Jacentego. A Jacenty? Zdobył puchar za ogromnego bałwana!

Stary album

Mama Lotki na całe dnie znikała na strychu.
– Tam są same starocie! – jęknęła Lotka.
– Dla mamy to skarby – mruknął tata.
Lotka wdrapała się na strych. Ojej! Potknęła się o stary album! Mama go podniosła.
– To twoja prababcia – wskazała na zdjęcie.
– Ma długą suknię! – zdumiała się Lotka.
Oglądała zdjęcia, a mama opowiadała o znajdujących się na nich smokach.
– Chcecie kolację?! – spytał z dołu tata.
– Nie teraz! – zawołała Lotka. – Te dawne historie są takie ciekawe!

Smokowkręt

Pani Gryzelda zorganizowała dla smoków nowe zajęcia – Kółko Wynalazców.
– To co wynajdujemy? – spytał Jacenty po lekcjach.
– Kółko jest jutro – zwróciła mu uwagę Lotka.
– Ja chcę teraz – mruknął Jacenty. – I nawet mam pomysł!
Następnego dnia cała sala poryta była małymi otworkami.
– To nie ja! – bronił się Jacenty. – To zrobił smokowkręt! Miał wkręcać haki do obrazków, ale chyba mu się nie udało.
I taki był koniec Kółka Wynalazców.

Choroba

Brat Jacentego, Olaf, zachorował.
– Jest taki słaby i smutny – wzdychał Jacenty. – Niechby nawet rozrabiał, byle był znowu wesoły.
– Musimy mu pomóc – namawiał smoki Cyryl.
– Dam Olafowi swoją piłkę – zadeklarował się Ksawery.
– A ja smoka na biegunach – poparł go Cyryl.
– I „Wielką księgę psot” – zgłosiła się Lotka.
Na widok prezentów Olaf najpierw zaniemówił. A po chwili rozpromienił się i zawołał:
– Tacy kumple to skarb. Teraz na pewno wyzdrowieję!

Tajemnica Lotki

Ksawery, Jacenty i Cyryl grali w piłkę.
– A co z Lotką? – spytał Cyryl. – Zniknęła zaraz po lekcjach.
– Ma nowych kumpli? – zmartwił się Ksawery.
– Nie lubi nas? – dodał Jacenty.
– Zbadamy to! – postanowił Cyryl.

Następnego dnia polecieli za Lotką. Dotarli za nią do… księgarni! Naklejony plakat głosił: „Lotka opowiada bajki”.

– Bajki zamiast piłki? – zdumiał się Cyryl.

A Ksawery zawołał:

– Idę do księgarni. Piłka jest fajna, ale bajki Lotki są wyjątkowe!

Czas odmierzamy w godzinach, minutach i sekundach za pomocą zegara.

godzina 3.00

1. Spróbuj wyjaśnić, co to znaczy, że czas ucieka.
2. Czy znasz jeszcze inne powiedzenia określające czas? Jeśli tak, powiedz je w klasie.
3. Rozwiąż zagadkę i rebus.

Chociaż chodzi, ciągle wisi
w pokoju na ścianie.
W całym domu słychać jego
wesołe tykanie.
Czasem bije, lecz nikogo
nigdy nie uderzy.
Za to zawsze tak dokładnie
umie czas odmierzyć.

Anna Mikita

ze + ~~nek~~

godzina 1.00

godzina 5.00

godzina 6.00

godzina 7.00

godzina 9.00

godzina 10.00

godzina 2.00

poprzednia godzina

godzina 3.00

godzina następna

godzina 4.00

1 Odczytaj godzinę na zegarze i powiedz, co najczęściej robisz o tej porze rano lub wieczorem.

2 Powiedz, o której godzinie Zosia zaczęła czytać książkę.

Od godziny 8.00 do godziny 10.00 minęły 2 godziny.

1 Oblicz, ile godzin trwały zajęcia dzieci. Dokończ zdania ustnie.

Od godziny 9.00 do godziny 10.00 minęła…

Od godziny 5.00 do godziny 7.00 minęły…

Na tropie zegarów

Tu jest 5 bałwanów.

A tu są o 2 bałwany mniej.

$5 - 2 = 3$

Tu jest 5 śnieżynek.

A tu są o 2 śnieżynki więcej.

$5 + 2 = 7$

1 Czego jest mniej? O ile mniej?

2 Co jest droższe? O ile złotych droższe?

3 Kto ma więcej monet? O ile więcej? A kto ma więcej złotych? O ile złotych więcej?

Liczby możemy dodawać w dowolnej kolejności, a wynik dodawania się nie zmieni.

Dodajemy od lewej strony.

$6 + 3 = 9$

$3 + 6 = 9$

$2 + 4 + 1 = 7$

$1 + 4 + 2 = 7$

Dodajemy od prawej strony.

1 Do każdego rysunku ułóż dwa działania dodawania i oblicz.

2 Sprawdź, które pary działań mają takie same wyniki.

$2 + 7 = ?$ $6 + 1 = ?$ $7 + 2 = ?$

$1 + 6 = ?$ $5 + 3 = ?$ $3 + 5 = ?$

$2 + 3 = 5$

$5 - 3 = 2$

$3 + 2 = 5$

$5 - 2 = 3$

3 Przyjrzyj się rysunkom. Do każdego rysunku ułóż i zapisz w zeszycie po dwa działania dodawania i odejmowania. Podczas odejmowania zakrywaj paskiem papieru odpowiednią liczbę warzyw.

4 Przeczytaj działania. Oblicz w pamięci i podaj wyniki ustnie.

$5 + 5 = ?$ $6 + 3 = ?$ $2 + 4 = ?$

$9 - 4 = ?$ $8 - 2 = ?$ $6 - 3 = ?$

To waga.

To odważniki.

1 kg

1 kilogram

Pudełko herbaty waży mniej niż 1 kg.

Jabłka ważą więcej niż 1 kg.

Torba mąki waży 1 kg.

Ziemniaki ważą 4 kg.

1 Powiedz, czy ten kotek waży więcej czy mniej niż 1 kilogram.

2 Odczytaj, ile kilogramów ważą warzywa na każdej wadze.

3 Posłuchaj zagadki, przyjrzyj się ilustracji i odpowiedz na pytanie.

Ważyła waga latem
kilogramowy kamień
i kilogram waty.
Szalki się wahały,
wagę zapytały:
– Sprawa to niełatwa.
Co jest lżejsze:
kamień czy wata?

- Co jest cięższe: 2 kg kamieni czy 1 kg waty? Wskaż odpowiedni zapis.
- Co jest cięższe: 1 kg kamieni czy 2 kg waty? Wskaż odpowiedni zapis.
- Co jest lżejsze: 1 kg puchu czy 1 kg waty? Wskaż odpowiedni zapis.

$1\ kg = 1\ kg$

$1\ kg < 2\ kg$

$2\ kg > 1\ kg$

4 Pudełko z książkami waży 5 kg. Wskaż zestaw odważników, którym można zważyć to pudełko.

Na tropie kilograma

Czytamy działanie lub przyglądamy się ilustracji.

Układamy treść zadania do działania lub rysunku.

Zadajemy pytanie.

Zapisujemy działanie i obliczamy wynik.

Odpowiadamy na pytanie.

Działanie: $5 + 1$

Treść zadania: Na podwórku bawiło się 5 kotków. Po chwili przyszedł do nich 1 kotek.

Pytanie: Ile kotków było razem na podwórku?

Obliczenia: $5 + 1 = 6$

Odpowiedź: Na podwórku było razem 6 kotków.

1 Ułóż ustnie zadania tekstowe do podanych ilustracji i działań.

$7 - 2 = ?$

$4 + 5 = ?$

Spis treści

I Witaj, Nowy Roku

1. Powitanie Nowego Roku 3
   Sylwester z babcią i dziadkiem
   W. Chotomska 3
2. Zenek i Nowy Rok
   (litery **z, Z**) 4
3. Zaczynamy karnawał 6
   Tropiciele wiedzy 7
4. Przygotowania do balu
   (litery **r, R**) 8
5. Bal karnawałowy 10

II Czas zimowej zabawy

6. Zabawy na śniegu 12
   Zabawa zimą
   W. Kostecka 12
   Gimnastyka oka i języka 13
7. Sporty zimowe 14
   Zimowa zabawa 14
8. W fokarium
   (litery **f, F**) 16
9. Ciekawe ferie w domu 18
10. Pomagamy ptakom
    przetrwać zimę 19

III Dawniej i dziś

11. Rodzinne skarby
    (litery **w, W**) 20
12. Przepis na ciasto prababci 22
    Ciasto po prababci
    R. Jędrzejewska-Wróbel 22
13. Dawniej, dziś i w przyszłości 24
14. Opowieści starych albumów 26
    Gimnastyka oka i języka 27
15. Nowe szaty cesarza 28

IV Klub wynalazców

16. A ja nie mam 30
    A ja nie mam…
    R. Jędrzejewska-Wróbel 30
17. Ważne wynalazki 32
    Jak wynalazcy zmienili świat 32
18. Dzień moich dziadków 34
    Śrubki do zupki
    D. Gellner 34
19. Konie i koniki
    (litera **ń**) 36
    (zmiękczenia **ni, Ni**) 37
    Bawimy się z Noni 38
20. Wielcy i mali wynalazcy 40
    Warto ich znać! 41

V To, co najważniejsze

21. Historie o ważnym uśmiechu 42
    Tropiciele wiedzy 43
22. Pudełko pragnień Stefana
    (litery **s, S**) 44
23. Bank dobrych uczynków 46
    Bank dobrych uczynków
    R. Jędrzejewska-Wróbel 46
24. Co robi leń? 48
    Gimnastyka oka i języka 48
    Leń, J. Brzechwa 49
25. Rodzinny podwieczorek 50
    Rondelkolandia 50

VI Na księgarskiej półce

26. Zima Muminków 52
Zima Muminków (fragment)
T. Jansson;
przeł. I. Szuch-Wyszomirska 52
27. Kraina skuta lodem 54
ABC pingwina
E. Stadtmüller 54
Tropiciele wiedzy 55
28. Na dalekiej północy 56
Na dalekiej północy
Z. Stanecka 56
29. W księgarni 58
Gimnastyka oka i języka 58
30. Dzień bez podręcznika

Muzyka

Abecadło muzyczne 60
Ćwierćnuta i ósemka 60
Takt na dwa 61
Abecadło instrumentów 62
Instrumenty strunowe 62

Poczytanki

Sylwester, Z. Stanecka 63
Narty, Z. Stanecka 64
Stary album, Z. Stanecka 65
Smokowkręt, Z. Stanecka 66
Choroba, Z. Stanecka 67
Tajemnica Lotki, Z. Stanecka 68

Matematyka

Czas. Zegar 70
Odczytywanie wskazań zegara 71
Obliczenia zegarowe 72
O ile więcej? O ile mniej? 73
Dodawanie i odejmowanie
w zakresie 10 74
Ważenie. Kilogram 76
Układanie zadań tekstowych
do podanego działania
lub ilustracji 78